

Norsk studentorganisasjon

Møllergata 39 / 0179 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

Politisk dokument om innovasjon

Vedtatt av LS1 26/27

Norsk studentorganisasjon

1. Innledning

Norsk og europeisk utdanning- og forskningspolitikk preges av omstilling, innovasjon og konkurransekraft. Bakteppet er hentet fra hovedutfordringene fra Perspektivmeldingen 2024 (Meld. St. 31 (2023-2024)), der den norske velferdsmodellen og videre vekst i norsk økonomi er avhengig av nødvendig nytenkning og omstilling. Dette for å møte utfordringer som økte spenninger i verden, klimaendringer og avtakende petroleumsaktivitet. Europas utfordringer innen svak økonomisk vekst og svekket konkurranseevne, fremkommer videre gjennom EUs Draghi-rapport fra 2024.

Dette dokumentet forteller hvorfor NSO mener studenter må sikres innovasjonskompetanse av høy kvalitet. Dette fordi vi mener at utfordringene Norge møter, kan løses gjennom sterk satsing på studenters innovasjonskunnskap, kompetanse og forskning.

Innovasjon er å skape verdier på nye måter. Fornylse og nyskaping er nøkkelen til vekst. NSO baserer seg på definisjonen i [innovasjonsmeldingen\[1\]](#) (Meld. St. 30 (2019-2020), s. 13) og mener følgende: Innovasjon kan være en ny eller vesentlig endret tjeneste, produkt, prosess, organisering eller kommunikasjonsmåte. At innovasjonen er ny, betyr at den er ny for den aktuelle virksomheten, den kan likevel være kjent for og iverksatt i andre virksomheter. NSO forstår entreprenørskap som å drive frem innovasjon. Mye av innovasjonen studentene vil bidra til, skjer i offentlig sektor og frivilligheten, blant annet i helse- og velferdstjenestene, skolen og barnehagen. Sosial innovasjon og tjenesteinnovasjon skal anerkjennes og støttes på lik linje med kommersiell innovasjon.

2. Innovasjon og entreprenørskap i utdanning

Styrking av høyere utdanning og forskning er en forutsetning for å utvikle ferdighetene og kunnskapene som arbeids- og organisasjonslivet trenger i omstillingen av samfunnet. For å utvikle innovasjonskompetansen er det derfor viktig at alle studenter kjenn er til og får muligheten til å delta i ulike innovasjonsprosesser gjennom studieløpet sitt.

Forutsetningen for høy kvalitet i innovasjonsarbeidet, er at alle studenter får et godt undervisningstilbud som gir innovasjonskompetanse. Dette må gjøres i en kombinasjon av innarbeidelse i studieprogram, i tillegg til at det tilbys et frivillig tilbud av ulike møteplasser. Dette krever en forutsigbar og langsiktig finansiering av både utdannings- og forskningssektoren som helhet og at frivillig studenttilbud på innovasjon styrkes, eksempelvis oppstartmidler til studentbedrifter.

NSO mener at:

- Alle studenter skal få tilbud om kurs og emner som utvikler egen innovasjonskompetanse.
- Alle gradsstudenter skal ha mulighet til å utvikle innovasjonskompetanse tilpasset sitt fagområde og studieprogrammets egenart.
- Alle studenter skal ha lett tilgang på innovasjonsmiljøer og mentortilbud, som bidrar til å utvikle kompetansen gjennom ulike innovasjonsfaser fra idé til gjennomføring.
- Studenter skal ha tilgang på arealer og utstyr som gjør det mulig å innovere, inkludert å lage prototyper og utvikle konsepter.
- Praksisstudier, bacheloroppgaver og masteroppgaver skal kunne brukes som arena for innovasjon, der studenter utvikler løsninger på reelle utfordringer sammen med praksisfeltet, uten at det går utover læringsutbyttet.
- Det skal legges til rette for at studenter og studentbedrifter skal ha bedre tilgang på oppstarts- og vekstkapital for å utvikle, teste og realisere innovative ideer.
- Det skal tilrettelegges for at studenter kan etablere studentbedrift.
- Studentbedrifter skal ha forutsigbare og gode støtteordninger.
- Studentfrivilligheten skal sikres opplæringstilbud i sosialt entreprenørskap, og skal kunne søke om egne innovasjon- og utviklingsmidler.
- Det skal oppmuntres til tverrfaglighet i innovasjonsprosjekter.

3. Innovasjon og samarbeid i forskning

Forskning og innovasjon henger tett sammen. Forskning sikrer at vi utvikler ny kunnskap ved hjelp av vitenskapelige metoder. Vi trenger grunnforskning, anvendt forskning og en forsknings- og innovasjonspolitik som gjør ideer til virkelighet og utløser nyskaping og omstilling i næringsliv og offentlig sektor.

Norske forskere trenger tydeligere insentiver og bedre støtteordninger for å kommersialisere forskning. Tydeligere insentiver oppnår man ved å eksplisitt legge vekt på innovasjonserfaring i akademisk merittering ved opprykk (for eksempel erfaring med patentering, piloter, lisensiering eller startups). Samtidig må teknologioverføringskontorene (TTO) sikres langsiktig finansiering og gode støtteordninger. Ønsket om å legge bedre til rette for kommersialisering av forskningsresultater betyr selvsagt ikke at vi ønsker økt kommersialisering av forskningsfeltet som helhet. Den akademiske friheten skal ligge til grunn for all forskning ved offentlige institusjoner.

Internasjonalt samarbeid er essensielt for å løse globale problemer over landegrenser. Norsk deltakelse i Horisont Europa er viktig for kompetansebygging og bidrar til å skape en rettferdig og bærekraftig verden. Studenter må bli sterkere involvert i satsingen og forskningsprosjektene i programmet, blant annet igjennom masteroppgaver. Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI)

utvikler kompetanse som er viktig for innovasjon og verdiskapning ute i regionene. Studenter er framtidens arbeidstakere og gründere, og må derfor være delaktige i utviklingen som bygges i kunnskapsmiljøene.

NSO mener at:

- Innovasjon og kommersialisering skal bli meritterende i akademiske karrierer ved opprykk.
- Teknologioverføringskontorene må styrkes, gjennom langsiktig finansiering og tilgang på kapital til kommersialiseringsprosjekter.
- Studenter skal som hovedregel alltid involveres i forsknings- og innovasjonsprosjekter som finansieres igjennom Horisont-Europa.
- Sentre for forskningsbasert innovasjon (SFI) skal satse på lokal studentmedvirkning.
- Innovasjonsprosjekter i samarbeid mellom forskere og studenter, må sikres gode støtteordninger.

4. Innovasjon og samarbeid med arbeidslivet

Studenter er fremtidens arbeidskraft og morgendagens ledere. Dersom det norske arbeidslivet skal klare alle omstillingene, blir fremtidens kompetanse og innovasjonsforståelse hos studentene helt avgjørende.

Studenter må derfor sikres innganger til innovasjonsarenaene der næringsliv, offentlig sektor, frivillig sektor og lokalsamfunn møtes. Gjennom å videreutvikle lokale innovasjonsklynger og tverrsektorielle møteplasser på eller ved campus, utvikles det tettere bånd og kommunikasjon mellom akademia, myndigheter og arbeidsliv. Det må satses på aktiv studentdeltakelse i trygge omgivelser som sikrer akademisk frihet, åpenhet og samarbeid. Næringslivet har en særlig viktig rolle i å utvikle studentenes kommersialiseringskompetanse.

NSO mener at:

- Norske utdanningsinstitusjoner skal fremme utviklingen av møteplasser som skaper samspill og inspirasjon mellom studenter, UH-ansatte, lokalsamfunn, frivillige organisasjoner, arbeidsgivere og næringsliv.
- Studenter må involveres i forsknings- og innovasjonsprosjekter som institusjonen etablerer med aktører som Norges forskningsråd, EU, Innovasjon Norge, offentlige aktører, næringsliv og frivillighet.
- Samarbeid med eksterne aktører i arbeidslivet skal ikke gå utover den akademiske friheten, forskningskvaliteten eller offentlig finansiering.

- Aktører utenfor UH-sektoren, i den aktuelle regionen må involveres i campusutviklingen der det er hensiktsmessig for å sikre koblingspunkter mellom dem og studentene/utdanningene.

6. Likestilling og mangfold i innovasjon

Alle sektorer og systemer trenger fornyelse og nyskaping. Dersom innovasjonskompetansen kun tilbys til særskilte studieprogram eller blir skjevfordelt mellom studentene i academia, vil de fleste av de store samfunnsutfordringene ikke kunne bli løst.

Det er derfor avgjørende at arbeidet med innovasjon og entreprenørskap har en inkluderende kultur for alle studenter og ansatte. Alle må inkluderes i arbeidet, helt uavhengig av bakgrunn, institusjon eller studieprogram, kjønn, alder, funksjonsvariasjon eller annet. De store omstillingene krever tverrfaglige samarbeid og en kompetanse som gjenspeiler hele befolkningen, samfunnslivet og organisasjonslivet som helhet.

NSO mener at:

- Alle innovasjonssatsinger i academia må foreta vurderinger om hvordan mangfold og inkludering bedre kan ivaretas i arbeidet med innovasjon.
- Institusjonene skal fremme mangfolddimensjonen i internasjonale forsknings- og innovasjonsprogrammer.
- Offentlige støtteordninger for innovasjon skal kunne bruke positiv særbehandling som et virkemiddel for å insentivere deltagelse av underrepresenterte grupper.
- Det må utvikles ulike lavterskeltilbud og informasjon om innovasjonstilbudene for studentgrupper som normalt ikke oppsøker innovasjonsmiljøer.